

Jättemäärät 2022

EKO 12.10.2023 § 27
123/14.06/2023

Valmistelija

palvelupäällikkö Tanja Sarkkinen p. 050 324 0963,
tanja.sarkkinen@liminka.fi

Kempeleen Jätekuljetus Ky on vastaanottanut kunnan vastuulla olevan yhdyskuntajätteen, poissulkien sako- ja lietekaivojen lietteet, Lakeuden EKOn alueelta sopimukseen perustuen. Operoija on toimittanut vastaanotetun polttokelpoisen jätteen ja biojätteen määräraportit kolmen kuukauden välein.

Jätehuoltoviranomainen seuraa kiinteistöittäisen jätteenkeräyksen tietoja jätteenkuljetusrekisterissä. Tiedot perustuvat alueen jätekuljetusyrityksien toimittamiin kiinteistökohtaisiin keräystietoihin.

Polttokelpoinen jäte ja biojäte

Polttokelpoinen jäte ja biojäte on vastaanotettu Limingan Ekokorttelissa (Ratahaka 8b). Jätteet toimitettiin eteenpäin 100 %:sti. Kaikki polttokelpoinen jäte on toimitettu Oulun Energialle. Jätteet on hyödynnetty energiana. Polttokelpoisen jätteen määrä laski alhaisemmaksi kuin koskaan Lakeuden EKO:n toiminta-aikana.

Biojäte toimitettiin Gasum Oy:lle Ruskon laitokseen, jossa biojätteestä valmistetaan kaasua ja kierrätyslan-noitteita. Erilliskerätyn biojätteen määrä laski 11,6 %, mutta pitemmällä aikavälillä tarkasteltuna erilliskerätyn biojätteen määrä on kuitenkin nousujohteinen.

Ilmoituksia biojätteen omatoimisesta käsittelystä (kompostoiminen) hyväksyttiin 239 kpl. Yleisin kompostorin koko on 200-300 litraa. Suurin osa kompostoi ympäri vuoden.

Jäteasemien ja lajitteluaseman vastaanottamat jätejakeet

Asemilla on vastaanotettu sekalaista jätettä (huonekalut, patjat, isot muoviesineet jne.), remontti- ja rakennusjätettä (eristeet, seinämateriaalit jne.), käsiteltyä (maalattu, lakattu, pinnoitettu) ja puhdasta puuta. Jätteet on esilajiteltu, seulottu ja kierrätykseen kelpaava materiaali on otettu erilleen ja toimitettu edelleen hyödynnettäväksi. Uusiomateriaaliksi kelpaamattomasta jätteestä on tehty energiajacetta (REF), joka hyödynnettiin energiana. Puhdas puu haketetaan erikseen ja hyödynnetään biopolttolaitoksessa. Betoni, tiilet ja laatat murskataan ja ne hyödynnetään maarakentamisessa 100 %:sti. Rakennus- ja remontti- ja ison sekalaisen jätteen määrä nousi 27,6 %, kun taas puujätteen määrä pysyi lähes samana. Yhteensä näitä jätteitä tuotiin vastaanottopisteisiin 637 tonnia.

VASTAANOTTOPI.	RAK- JA REM.JÄTE	ISO SEKAJÄTE	PUU- JÄTE	BETONI, TIILI JA LAATTAJÄTE	Yht. t.
Liminka	65,76	19,30	116,76		201,82
Muhos	44,70	86,54	98,60	8,82	229,84
Tyrnävä	19,88	17,70	110,28	7,98	147,86
Utajärvi	14,64	5,16	37,74		57,54
yhteensä 2022	273,68		363,38	16,80	637,06
yhteensä 2021	214,52		339,66	3,26	460,84
yhteensä 2020	227,54		92,94		320,48

Vaaralliset jätteet (maalit, öljyt, liuottimet jne.) toimitettiin Fortum Oy:lle Riihimäen vaarallisten jätteiden käsittelylaitokselle. Öljyt kierrätetään mm. voiteluöljyiksi ja teollisuuden polttoaineiksi. SER (sähkö- ja elektroniikka romu) toimitettiin SERTY:n (SER-tuottajayhteisö) Oulun terminaaliin. SER-romusta erotellaan metallit, lasit ja muovit jotka kierrätetään uusiomateriaaleiksi. SER:n materiaaleiksi kelpaamattomat jakeet hyödynnettiin energiana. Akut toimitettiin Stena Oy:lle Ouluun. Akkujen sisältämät metallit kierrätetään uudelleen. Kyllästetty puu toimitettiin luvanvaraisiin vastaanottolaitoksiin, joilla on lupa vastaanottaa ja käsitellä kyllästettyä puuta. Laitoksissa kyllästetty puujäte hyödynnetään energiana. Vaarallisten jätteiden määrä väheni 29 % edellisestä vuodesta, ollen noin 78 tonnia.

JÄTEASEMA	MAALI JA AEROSOLI	LIUOTIN, POLTTOAINEET JA KEMIK.	KYLLÄST. PUU	SER, LOISTEP.	AKUT, PARISTOT	ÖLJYT JA SUOD.	YHT. tonnia
Liminka	0,20	0,26	6,84	0,02		0,76	8,08
Muhos	3,14	0,48	7,86	21,32		2,46	35,26
Tyrnävä	3,04	0,46	2,64	16,12	1,46	7,42	31,14
Utajärvi	0,44		1,34		0,48	0,85	3,11
yht. 2022	6,82	1,20	18,68	37,46	1,94	11,49	77,59
yht. 2021	7,78	2,67	12,45	64,28	4,7	17,46	109,3
yht. 2020	3,66	1,78	21,05	71,78	4,73	26,83	129,8

Hyötyjätteet; lasipakkaukset, kartonki/pahvi, paperi, pakkausmuovi ja metalli on toimitettu tuottajayhteisön terminaaleihin, joista jätteet menevät uusioraaka-aineiksi. Osa keräyspaperista on mennyt selluvillan raaka-aineeksi.

Haravointijäte kompostoidaan ja käytetään uudestaan maanparannukseen. Risut ja oksat haketetaan/murskataan ja hyödynnetään lämmitys energiana Oulun alueella. Risu- ja puu-tarhajätteen määrä yli puolittui aikaisemmasta vuodesta, ollen 485 t.

Kiertävä keräys Utajärven kylätaajamissa

Operoija kerää kaksi kertaa vuodessa (touko- ja syyskuussa) vaarallisen jätteen (sis. SER) ja hyötyjätteet: paperi, kartonki/pahvi, lasi, pakkausmetalli (ja isot metalliesineet) ja pakkausmuovi. Keräyksen saldo oli 4,32 tonnia jätettä, joka oli 9 % suurempi kuin aikaisemmin. Myös eri jättejakeiden määrissä oli muutoksia.

Lääkejätteiden keräys apteekeista

Operoija kerää lääkejätteet noin kolmen viikon välein alueen apteekeista. Lääkejäte toimitetaan Fortum Oy:lle Riihimäelle vaarallisen jätteen polttolaitokselle. Vastaanotetun lääkejätteen määrä jatkoi edellisvuoden tasoa ollen 2,2 tonnia.

Suomen pakkauskierrätys RINKI Oy -ekopisteet

Lakeuden EKOn alueella on yhteensä 16 RINKI ekopistettä, joissa kerätään pakkauslasia (16 pisteessä), kartonki/pahvia (15 pisteessä), pakkausmuovia (3 pisteessä), paperia (15 pisteessä) ja pakkaus/pienmetallia (16 pisteessä). RINKI Oy toimittaa vuosittain Lakeuden EKOn alueelta kerättyjen jättejakeiden määrän.

RINKI ekopisteiden kartonki-, muovi- ja lasipakkausten keräysmäärät kasvoivat hieman (3-6 %) vuodesta 2021. Ainoastaan metallin määrä laski (-22 %).

RINKI -EKOPISTEET EKON ALUEELLA					YHT.
VUOSI	KUITU	LASI	METALLI	MUOVI	(tonnia)
2018	141,0	65,0	44,0	30,0	280,0
2019	178,7	72,7	49,1	72,1	372,6
2020	218,8	80,7	58,3	88,7	446,5
2021	248,4	53,9	60,3	89	451,5
2022	254,7	57,16	46,97	92,86	451,51

Kuntien täydentävä pakkausmuovin keräys

Viisi keräyspistettä on RINKI ekopisteiden yhteydessä ja yksi noin 200 m etäisyydellä. Täydentävän pakkausmuovin keräyksen operaattori vaihtui kesken vuoden ja samalla myös kerätyn muovijätteen laskentatapa. Tämän vuoksi vuoden 2022 tonnimäärät eivät ole verrannollisia vuoden 2021 määriin. Vuonna 2022 täydentävän pakkausmuovin keräyksessä kerättiin yhteensä noin 40 tonnia pakkausmuovia.

Hyötyjätteet toimitetaan tuottajayhteisön määräämiin terminaaleihin. Kaikki erilliskerätty hyötyjäte toimitetaan hyödynnettäväksi, mutta mukana olevan rejektin (virheellinen lajittelu/laatu ei kelpaa lajitteluun) vuoksi, ei kierrätystä voida tehdä 100 %:sti. Rejekti hyödynnetään jätteenpolttolaitoksissa energiana.

Yhdyskuntalietteet ja sakat

Jätehuoltoviranomainen seuraa umpi- ja sakokaivolietteiden ja sakkojen määriä jätteenkuljetusrekisterissä. Raportin valmistumiseen mennessä olin saanut tiedot lietteiden määristä viidestä yrityksestä, yht: 6000 m³. Yhdyskuntalietteiden ja sakkojen omatoimisesta käsittelystä ei ilmoitettu jätehuoltoviranomaiselle.

Jätevedenpuhdistamoille toimitetut lietteet puhdistetaan ja palautetaan takaisin luontoon. Jäljelle jäänyt kiinteä osa käsitellään maanparannukseen, kompostoidaan viherrakentamiseen kelpaavaksi mullaksi tai toimitetaan mädätettäväksi.

Esittelijä

kiertotalousasiantuntija Henna Lohtander

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Esittelytekstiin oli jäänyt vanha tieto yhdyskuntalietteiden ja sakkojen määristä. Vuodelta 2022 tiedot saatiin neljältä yritykseltä ja lietteiden määrä oli 3500 m³. Näillä korjauksilla asia merkittiin tiedoksi.